

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8C/294/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813207771
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2013:7813207771.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Debt Finance AG, IČO: CHE-100.023.266, Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug, Švajčiarsko, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, Bratislava, proti odporkyňi: H. I., narodená X.XX.XXXX, Q. XXXX/X, I.Ž. (t. č. Q. XX, I.), o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 103,53 Eur z a m i e t a.

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi k rukám právneho zástupcu navrhovateľa trovy konania vo výške 316,76 Eur, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporkyňi zaplatenia sumy vo výške 1.035,35 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.035,35 Eur od 21.12.2011 do zaplatenia, zmluvnej pokuty vo výške 103,53 €, ako aj trov konania.

Tento návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa, spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., IČO: 35923130 poskytla odporkyňi na základe Zmluvy o pôžičke č. 6043612 uzavretej dňa 17.12.2007 úver, ktorý sa odporkyňa zaviazala uhrádzať formou 48 pravidelných mesačných splátok vo výške 42,92 Eur s dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20.12.2011.

Súd rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 8C/50/2013-39 zo dňa 30.4.2013 zaviazal odporkyňu k zaplateniu sumy 1.035,35 Eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 21.12.2011 do zaplatenia v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd konanie o zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 103,53 Eur vylúčil na samostatné konanie, v ktorom mal rozhodnúť aj o trovách tohto konania. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 3.7.2013.

Predmetom tohto konania je zaplatenie sumy 103,53 Eur s prísl., z titulu neuhradenej zmluvnej pokuty odporkyňou, na základe Zmluvy pôžičke č. 6043612 uzavretej dňa 17.12.2007 medzi právnym predchodcom navrhovateľa - spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. a odporkyňou.

Z návrhu na začatie konania je zrejmé, že navrhovateľ si uplatňoval zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 103,53 Eur (10% z dlžnej sumy v zmysle Všeobecných obchodných podmienok).

V predmetnom konaní o zaplatenie 103,53 Eur s prísl., t. j. zmluvnej pokuty, bolo vytýčené pojednávanie, ktorého sa navrhovateľ nezúčastnil, svoju neúčasť však ospravedlnil a zároveň súhlasil s tým, aby súd pojednával aj v jeho neprítomnosti s tým, že naďalej trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že so zaplatením zmluvnej pokuty nesúhlasí, pretože v čase, keď zmluvu podpisovala, si nebola vedomá, že v prípade porušenia podmienok zmluvy bude musieť zaplatiť nejakú zmluvnú pokutu. Nebola ani upozornená, že nesplnenie podmienok zmluvy je sankcionované zmluvnou pokutou. Uznala, že jej bola poskytnutá pôžička zo strany žalobcu - resp. spoločnosťou Consumer Finance Holding Kežmarok asi vo výške 40 000,00 Sk, ktorú sa zaviazala splácať mesačne po 1 000,00 Sk. Zo začiatku nejaké splátky uhradila, nevedela presne vyjadriť, že v akej výške. Okrem predmetnej pôžičky mala aj iné pôžičky. V tom čase bola ešte zamestnaná, t. č. vykonáva prácu opatrovatelky prostredníctvom agentúry, pracuje v Nemecku a jej mesačný príjem sa pohybuje okolo 600,00 Eur. Čo sa týka žalovanej istiny, ako aj úrokov z omeškania, bola ochotná to zaplatiť, resp. bola k tomu zaviazaná aj rozsudkom. Uviedla, že zatiaľ dlžnú sumu neuhradila, pretože jej to finančne nevychádzalo. Požiadala navrhovateľa o povolenie splátok, čo jej bolo schválené, avšak navrhovateľ zatiaľ neuviedol presne v akej sume má splátky platiť. Odporkyňa požiadala súd, aby žalobu, čo do výšky zmluvnej pokuty zamietol. Zároveň súhlasila so zaplatením trov konania.

Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - Zmluvou o poskytnutí pôžičky, všeobecnými obchodnými podmienkami, Zmluvou o postúpení pohľadávok, dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu tun. súdu 8C/50/2013, písomným vyjadrením navrhovateľa, ako aj celým obsahom spisu.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie 103,53 Eur t. j. zmluvnej pokuty, je nedôvodný a neopodstatnený.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. (§ 544 ods. 2 OZ)

Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále). (§ 544 ods. 3 OZ)

Podľa § 545a OZ, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 23.5.2012 č. k. 3Co/26/2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov zo 6.12.2011 č. k. 4C/162/2011-28 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 15.3.2012 č. k. 16Co/32/2012-46.

Podľa § 53a ods. 1 OZ, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je

povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a OZ je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica“), ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „Členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.“

S ohľadom na relevantnú judikatúru Súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „Členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.“ (čl. 6 ods. 1 smernice). Ustanovenie čl. 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytnúť v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie Súdneho dvora C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčkovská, bod 50), teda pravidiel, na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd ako orgán členského štátu EÚ je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offio skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky navyše vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ ; „z neplatného právneho úkonu“). Navyše, zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Zákaz ďalšieho používania neprijateľnej podmienky v demokratickej spoločnosti by mal byť samozrejímavý a rešpektovaný subjektmi práva ipso facto. Ak existuje zákonná povinnosť zdržať sa protiprávneho konania (v podobe používania neprijateľnej zmluvnej podmienky) je oprávnené očakávať, že dodávateľ bude právnu povinnosť rešpektovať a od spotrebiteľov nebude požadovať plnenie v rozpore s dobrými mravmi, majúce svoj základ v neprijateľnej zmluvnej podmienke. Takéto - prirodzene anticipované konanie - je nielen prejavom rešpektu k právu, k hodnotám právneho poriadku a zásadám súkromného práva, ale osobitne prejavom konania v súlade s dobrými mravmi (§ 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z.) a v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti (§ 2 písm. u) zákona č. 250/2007 Z. z.).

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zjavné, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (porov. rozsudky Mostaza Claro, C 168/05, bod 25, Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98).

Z vyššie uvedených dôvodov súd v predmetnej veci zamietol žalobu na zaplatenie - zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanovením § 53a ods. 1 OZ.

Podľa ust. § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. (§ 142 ods. 3 OSP).

Keďže navrhovateľ mal neúspech len v nepatrnej časti (v časti zmluvnej pokuty, čo predstavuje menej ako 10% z celkovej uplatňovanej sumy), v súlade s ust. § 142 ods. 3 OSP, súd mu priznal náhradu trov konania pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku v sume 68,00 Eur a z trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci z hodnoty sporu vyčíslené vo výške 248,76 € vrátane DPH.

Trovy právneho zastúpenia právneho zástupcu navrhovateľa boli uplatnené a vyčíslené v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za tri úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, návrh na začatie konania, písomné vyjadrenie zo dňa 2.9.2013); 3-krát po 61,41 Eur, 2-krát režijný paušál po 7,63 Eur, 1-krát režijný paušál 7,81 Eur, spolu 207,30 Eur a 20 % DPH, t.j. 248,76 Eur. Spolu trovy konania predstavujú sumu 316,76 Eur.

O povinnosti odporkyni zaplatiť trovy konania právneho zástupcovi navrhovateľa rozhodol súd podľa ust. § 149 ods. 1 OSP, podľa ktorého ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Košice prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 42 ods. 3 OSP, pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.